

між різними органами влади, підприємствами та громадськістю, щоб забезпечити взаємодію та врахування потреб усіх зацікавлених сторін [2]. Це лише окреслені початкові кроки.

Як резюме підкреслимо, важливо враховувати те, що технологічні рішення повинні бути гармонійно вбудовані у контекст унікальності кожного міста і регіону. Захопливі інтерактивні технології можуть підсилити враження та розкрити неповторний характер кожного туристичного напрямку в Україні. Професійне використання світового досвіду та адаптація кращих практик укладуть основу для сталого розвитку туристичної індустрії в країні, збагачуючи якість обслуговування та розширюючи можливості для розвитку підприємництва у сфері туризму.

Список використаних джерел

1. Дичковський С. І. Глобальні трансформації туристичних практик і технологій в контексті становлення цифрового суспільства (digital society) : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 384.
2. Концепція розумного міста (smart city): визначення, особливості та характеристика українських реалій URL: https://lnu.edu.ua/life-safety/wp-content/uploads/2020/03/SG_SR-4_2020.pdf (дата звернення: 18.03.2024).
3. Познякова А. М. Впровадження концепції розумних сталих міст в Україні: особливості та рекомендації. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. №2. С.49-57.
4. Anthopoulos L. Understanding the smart city domain: A literature review. Anthopoulos. Transforming city governments for successful smart cities. 2015. № 1. Pp. 9-21

УДК 338.48

ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

О. В. Борисова, кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу
М. О. Ізварін, здобувач вищої освіти
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: екологічна відповідальність, екологізація, готельно-ресторанний бізнес, водозбереження, енергоефективність, управління відходами.

Сьогодні екологічна свідомість населення є однією з найактуальніших тем, оскільки люди все більше усвідомлюють важливість збереження навколишнього середовища для майбутніх поколінь. Зростання кількості негативних впливів людської діяльності на природу, зокрема, таких як забруднення повітря, води та ґрунту, виснаження природних ресурсів та зміна клімату, ставить перед суспільством виклик з розуміння та усвідомлення необхідності прийняття екологічно відповідальних рішень у всіх сферах життя. Важливою є не лише сама свідомість населення, але й конкретні дії кожного із нас у напрямку збереження природи та створення сталого розвитку.

Готельно-ресторанний бізнес, як складова частина економіки країни, також відчуває необхідність приймати екологічно відповідальні рішення. Враховуючи велику кількість використовуваної енергії, води та інших ресурсів, а також значний обсяг відходів, готелі та ресторани при них мають потенціал впливати на екологічну ситуацію в місцях їх розташування. Відповідальний підхід до управління відходами, енергоефективні технології, використання продуктів місцевого виробництва та інші заходи можуть значно зменшити негативний вплив готелів та ресторанів на навколишнє середовище. Такий підхід не лише сприяє збереженню природи, але й може стати важливим фактором у залучені екологічно свідомих клієнтів та підвищенні конкурентоспроможності бізнесу.

Увесь світ працює над розробленням та впровадженням вимог до екологічно безпечних послуг. Незважаючи на поточні економічні ускладнення глобального характеру, в світі все більшої популярності набуває рух за охорону навколишнього середовища. «Зелені» кімнати, будинки, офіси, автозаправні станції все частіше зустрічаються в великих містах. Підприємства гостинності теж залучені в цей процес і намагаються в міру можливостей відповідати поняттю «еко-готель» [1].

Проблематика екологічної відповідальності у готельно-ресторанному бізнесі включає в себе ряд аспектів, які стають все більш актуальними у зв'язку зі зростанням уваги до сталого розвитку та охорони навколишнього середовища. Деякі з ключових проблем включають: водозбереження (готелі та ресторани споживають значні обсяги води для приготування їжі, прибирання та інших потреб); енергоефективність (великі готелі та ресторани витрачають величезні обсяги енергії на освітлення, опалення, кондиціонування повітря та інші потреби); управління відходами (готелі та ресторани генерують велику кількість відходів, включаючи їжу, папір, пластик та інші матеріали); використання страв та продуктів немісцевого виробництва (великі готелі та ресторани часто використовують продукти, які привозяться з великих відстаней, що призводить до збільшення викидів CO₂ та зниження якості продуктів).

Ці проблеми вимагають уваги та дієвих заходів з боку готелів та ресторанів для зменшення їхнього негативного впливу на навколишнє середовище та підтримки сталого розвитку. Вирішення цих проблем допоможе готелям та ресторанам отримати статус «екологічний» (еко-готель чи еко-ресторан), що також підвищить конкурентоспроможність закладу на ринку.

Для того, щоб присвоїти готельно-ресторанному підприємству статус «екологічний», він має пройти екологічну сертифікацію, яка проводиться незалежною організацією. Серед таких виокремлюють: British Airways Holidays (BAH) – один з найбільших авіаперевізників і туроператорів в світі; Certification for Sustainable Tourism (CST) – одна з провідних та найбільш успішних компаній в галузі впровадження практики екотуризму в західній півкулі; Green Globe – британська компанія, активно пропагує і впроваджує екотуризм, працює в більш ніж 50 країнах, повноправний член туристської організації ООН і Всесвітньої ради з туризму і подорожей; Компанія Green Key (Данія) розробляє програми сертифікації для готелів, хостелів, конгрес-центрів, будинків відпочинку; Touristic Union International (TUI) – провідний туроператор Німеччини з більш ніж п'ятимільйонною клієнтською базою, одним з перших в країні почав пропагувати принципи екологічної відповідальності в туристській індустрії [2].

Для вирішення проблем екологічної відповідальності у готельно-ресторанному бізнесі можна запропонувати наступні заходи:

1) впровадження систем водозбереження. Впровадження систем водозбереження в готелях та ресторанах є важливим кроком у зменшенні споживання води та підтриманні екологічно відповідальних практик. При цьому можуть бути використані різноманітні технології, такі як крапельниці для поливу, економізатори для кранів та системи збору та очищення дощової води. Економізатори для кранів можуть значно зменшити витрати води на гігієнічні потреби та миття посуду. Системи збору та очищення дощової води дозволяють використовувати цей ресурс для поливу та інших потреб, зменшуючи тиск на водні ресурси та сприяючи їх ефективному використанню.

2) використання енергоефективних технологій. Перехід на енергоефективне освітлення, опалення та кондиціонування може значно зменшити споживання енергії та викиди CO₂. Також використання енергоефективних систем опалення та кондиціонування, таких як теплові насоси чи інверторні кондиціонери, дозволить ефективно використовувати енергію та зменшити викиди CO₂. Розумне управління освітленням та температурою в приміщеннях за допомогою автоматизованих систем також може сприяти зменшенню споживання енергії. Всі ці заходи не лише дозволять значно зменшити витрати на енергію, але й сприятимуть

збереженню навколишнього середовища та зроблять готелі та ресторани більш екологічно чистими.

3) управління відходами. Управління відходами у готельно-ресторанному бізнесі є важливим аспектом екологічної відповідальності. Впровадження системи сортування та переробки відходів дозволить зменшити кількість відходів, що потрапляють на смітники, та сприятиме їх подальшому використанню або переробці. Це може бути досягнуто шляхом встановлення окремих контейнерів для різних видів відходів (пластик, папір, скло, органічні відходи тощо) та організації їхньої подальшої переробки або використання в якості вторинної сировини.

4) пріоритет місцевих продуктів у готельно-ресторанному бізнесі сприяє зменшенню викидів CO₂, пов'язаних з транспортуванням продуктів на великі відстані. Крім того, це сприятиме підтримці місцевих виробників та розвитку місцевої економіки. Використання місцевих продуктів також може позитивно позначитися на якості страв та продуктів, оскільки вони частіше будуть свіжими та придатними для споживання.

Запропоновані підходи до вирішення проблеми екологізації готельно-ресторанного бізнесу допоможуть готелям та ресторанам стати більш екологічно відповідальними та сприятимуть сталому розвитку. Ці заходи не лише сприятимуть збереженню навколишнього середовища, але й можуть приносити економічні вигоди та підвищувати конкурентоспроможність готелів та ресторанів.

Список використаних джерел

1. Свідло К.В., Мамченко Л.Є., Соколенко А.С. Екологічна сертифікація як чинник підвищення конкурентоспроможності готельно-ресторанного бізнесу. *Modern engineering and innovative technologies*, Issue 23, Part 2, 2022. Рр. 40-46.

2. Паньків Н., Бик В. Екологізація готельно-ресторанного бізнесу в контексті сталого розвитку туризму в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія – економічні науки*, № 2, 2023. С. 146-156.

УДК 338

ХОСТЕЛИ ЯК БЮДЖЕТНИЙ СЕГМЕНТ РОЗМІЩЕННЯ

О. В. Борисова, кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу

А. А. Лемещук, бакалавр

Київський національний університет технологій та дизайну